

Jaarrekening 2009

D66

1. Inhoudsopgave

1.	Inhoudsopgave	2
2.	Jaarverslag	3
3.	Financiële uitkomsten 2009	6
4.	Balans per 31 december 2009	7
5.	Rekening van Baten en Lasten 2009	8
6.	Grondslagen voor waardering en bepaling resultaat	9
7.	Toelichting op de balans	10
7.1	Vaste activa	10
7.2	Vlottende activa	11
7.3	Eigen Vermogen	13
7.4	Kortlopende schulden	14
7.5	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	16
8.	Toelichting op de rekening van Baten en Lasten	17
8.1	Baten	17
8.2	Indirecte verenigingslasten	18
8.3	Directe verenigingslasten	22
8.4	Buitengewone baten en lasten	27
8.5	Financiële baten en lasten	27
9.	Overige gegevens	28

2. Jaarverslag

Hierbij heb ik het genoegen u de jaarrekening over 2009 aan te bieden, nadat deze is vastgesteld door het landelijk bestuur alsmede de financiële commissie en door de externe accountant is voorzien van een goedkeurende verklaring.

De Vereniging Politieke Partij Democraten 66 te Den Haag is in 1966 opgericht. De vereniging stelt zich als sociaal liberale partij ten doel politiek te bedrijven waarin de mens centraal staat.

Het partijbestuur bestaat per 31 december 2009 uit de volgende zeven personen:

Ingrid van Engelshoven	Voorzitter
Jan Petit	Vice-voorzitter en bestuurslid opleidingen
Menno Witteveen	Penningmeester en bestuurslid personeel LB
Robert Farla	Internationaal Secretaris
Joris Backer	Bestuurslid Kenniscentrum
Joan de Zwart Bloch	Bestuurslid leden, afdelingen, regio's, bestuurdersvereniging
Marty Smits	Bestuurslid marketing en communicatie
Robert Strijk	Directeur

Per 23 april 2010 is Robert Strijk als Directeur opgevolgd door Kirsten Nienhuis (a.i.).

Een tweetal momenten vat het jaar 2009 voor D66 beter samen dan een chronologische beschrijving van de activiteiten. Het eerste is donderdagavond 4 juni, om één minuut over negen. De voorlopige uitslag van de verkiezingen voor het Europese Parlement wordt bekend gemaakt. D66 wint voor het eerst in meer dan 10 jaar een verkiezing. Een krachtige pro-Europese campagne is met succes bekroond. Het tweede is 1 oktober 2009: de verhuizing van het Landelijk Bureau, van de Laan van Meerdervoort 51 naar de Hoge Nieuwstraat 30, beiden in Den Haag. Van een naar binnen gekeerd excentrisch kantoor naar een centraal gelegen aansprekend verenigingshuis. Zelfbewust heeft D66 in 2009 haar plek hernomen in het hart van de Nederlandse politiek. Dat vertaalt zich ook in een forse ledengroei. Aan het einde van het jaar heeft D66 met ruim 18.000 leden nog nooit zoveel mensen aan zich gebonden. Veel van de activiteiten waren in 2009 gericht op kadervorming. In een voor D66 nieuwe aanpak worden toekomstige raadsleden, wethouders en Tweede Kamerleden opgeleid. Bij elkaar bijna 700 mensen. Met een moderne, somtijds 'strakke' aanpak werd, op het fundament dat de twee jaar daarvoor is gelegd, de partijorganisatie in haar vele geledingen versterkt. Het doel is door professionalisering de continuïteit van de partij minder gevoelig te maken voor uitslagen in de kiezersgunst. In het najaar van 2006 was de partij bijna ten onder gegaan. Dat mag niet nog een keer gebeuren.

Dat de kost daarbij voor de baat uit gaat blijkt uit de jaarcijfers van 2009. Met een lege kas een partij ombouwen en campagne voeren heeft geleid tot een negatief resultaat van € 177.545. Met name de investeringen in kadervorming en in de professionalisering van communicatie en landelijke ondersteuning hebben ervoor gezorgd dat de realisatie over 2009 afwijkt van de oorspronkelijke begroting. Bij de uitgebreide toelichting van de diverse posten van de jaarrekening wordt op de achtergrond van het resultaat nader ingegaan. Wij varen scherp aan de wind om onze ambities op lange termijn te kunnen verwezenlijken en dat zal ook voor 2010 het geval zijn. Na de Tweede Kamerverkiezingen zal versterking van de solvabiliteit een belangrijke prioriteit worden. Daar is dan ook de budgettaire ruimte voor.

Voor 2010 ziet de begroting, die in het najaarscongres C90 is goedgekeurd als volgt eruit:

x € 1.000

BATEN

Subsidies	445
Contributies	1.934
	<u>2.379</u>

LASTEN

Overheadkosten

Personeelskosten	987
Afschrijvingen	99
Overige overheadkosten	236
	<u>1.322</u>

Verenigingskosten

Bestuur, commissie en platforms	30
Internationale samenwerking	73
Opleidingen	147
Congressen	174
Marketing en communicatie	146
Ledenblad de Democraat	85
Regio's en (thema) afdelingen	186
Bijdrage aan JD en IDI	0
	<u>841</u>
Totale kosten	<u>2.163</u>

Resultaat voor campagnes	<u>216</u>
Campagnekosten minus vrijval verkiezingsfonds	<u>-/- 224</u>
Resultaat na campagne	<u>-/- 8</u>

Het negatief begrote resultaat 2010 zal worden onttrokken uit de algemene reserve.

Menno Witteveen

Penningmeester

Accountantsverklaring

Wij hebben de jaarrekening 2009 van de Vereniging Politieke Partij Democraten 66, te Den Haag, bestaande uit de balans per 31 december 2009 en de rekening van baten en lasten over 2009 met de toelichting gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Vereniging Politieke Partij Democraten 66 per 31 december 2009 en van het resultaat over 2009 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Kleine organisaties zonder winststreven".

Den Haag, 28 juni 2010

Berk N.V.

M.J. de Graaf
Registeraccountant

3. Financiële uitkomsten 2009

Voor D66 sluit het jaar 2009 met een negatief saldo van € 177.545.

2009 was opnieuw een investeringsjaar. Enerzijds in inventaris, nieuwe werkplekken, computers e.d., maar bovenal in mensen. In 2009 is fors geïnvesteerd in het opleiden van honderden kandidaat raadsleden, tientallen kandidaat wethouders en in een uitgebreid werving- en selectietraject voor de toekomstige kandidaten voor de Tweede Kamerfractie.

Ook werd verder geïnvesteerd in communicatiemiddelen als de website, de ruim 200 websites voor afdelingen en het uitontwikkelen van flyers, vlaggen, blokken en andere communicatiemiddelen.

Hier staan echter ook fors hogere opbrengsten tegenover. De contributie was met een ruimte 1,5 miljoen euro 43 % hoger dan begroot. Dit kwam enerzijds door de groei van het ledenaantal met ruim 50% tot 18.507 leden, maar anderzijds ook door een grotere betaaldiscipline en een stijgend gemiddeld contributiebedrag per lid, o.a. door de contributieverhoging.

	2009 Begroting	2009 Werkelijk	2008 Werkelijk
BATEN			
Contributies	1.061.500	1.518.447	991.570
Subsidie	390.000	431.477	407.616
Overige baten	156.000	207.776	68.375
	<u>1.607.500</u>	<u>2.157.700</u>	<u>1.467.561</u>
LASTEN			
Indirecte verenigingslasten	868.099	1.226.632	858.374
Directe verenigingslasten	451.262	907.156	598.793
Buitengewone baten en lasten (lasten campagnes)	204.442	201.417	-
Financiële lasten	300	40	-/- 9.071
Totaal lasten	<u>1.524.103</u>	<u>2.335.245</u>	<u>1.448.096</u>
Resultaat boekjaar	<u>83.397</u>	<u>-/- 177.545</u>	<u>19.465</u>

4. Balans per 31 december 2009

	31 december 2009		31 december 2008	
Activa				
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Inventaris	89.768		8.524	
Computer hardware	131.729		12.325	
Computersoftware	61.499	282.996	90.687	111.536
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen				
Gelieerde organisaties	147.800		309.893	
Ministerie van Binnenlandse Zaken	80.529		92.454	
Debiteuren	13.396		63.744	
Overige vorderingen en overlopende activa	312.311	554.036	78.008	544.099
Liquide middelen	-----	105.493	-----	214.593
		<u>942.525</u>		<u>870.228</u>
Passiva				
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve		66.967		223.867
Bestemmingsreserve				
Verkiezingsfonds	103.754		103.754	
Fonds congressen	-	103.754	20.645	124.399
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Gelieerde organisaties	136.522		97.446	
Crediteuren	308.691		47.044	
Vooruit ontvangen contributies	83.405		102.109	
Belastingen	35.855		32.920	
Overige schulden en overlopende passiva	207.331	771.804	242.443	521.962
	-----	<u>942.525</u>	-----	<u>870.228</u>

5. Rekening van Baten en Lasten 2009

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
BATEN			
Contributies	1.061.500	1.518.447	991.570
Subsidie	390.000	431.477	407.616
Overige baten	156.000	207.776	68.375
	<u>1.607.500</u>	<u>2.157.700</u>	<u>1.467.561</u>
LASTEN			
Salarissen en sociale lasten	544.758	756.390	498.407
Afschrijvingen	62.481	82.147	50.880
Overige indirecte lasten	260.860	388.095	309.087
	<u>868.099</u>	<u>1.226.632</u>	<u>858.374</u>
	<i>Subtotaal indirecte lasten</i>		
Bestuurskosten	42.800	63.963	56.121
Congreskosten	87.500	165.143	104.790
Opleidingen	126.660	245.142	12.912
Marketing en communicatie / ledenblad de Democraat	107.144	227.779	304.073
Regio's en (thema) afdelingen	143.800	237.480	152.231
Gelieerde organisaties	22.500	72.866	35.650
Doorbelast aan belendingen	-/- 79.142	-/-105.217	-/- 66.984
	<u>451.262</u>	<u>907.156</u>	<u>598.793</u>
	<i>Subtotaal directe verenigingslasten</i>		
Totaal lasten	1.319.361	2.133.788	1.457.167
Resultaat voor financiële baten en lasten	<u>288.139</u>	<u>23.912</u>	<u>10.394</u>
Buitengewone baten en lasten (lasten campagnes)	204.442	201.417	-
Financiële baten en lasten (-/- is bate)	300	40	-/- 9.071
	<u>83.397</u>	<u>-/-177.545</u>	<u>19.465</u>
Resultaat boekjaar	83.397	-/-177.545	19.465
Resultaatbestemming			
Onttrekking c.q. dotatie algemene reserve	83.397	-/-156.900	19.465
Onttrekking bestemmingsreserve fonds congressen	-	-/- 20.645	-
	<u>83.397</u>	<u>-/-177.545</u>	<u>19.465</u>
Resultaat boekjaar	83.397	-/-177.545	19.465

6. Grondslagen voor waardering en bepaling resultaat

Verslaggevingsvoorschriften

De jaarrekening is met inachtneming van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 “Kleine organisaties zonder winststreven” opgesteld.

Balans

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische uitgaafprijs, onder aftrek van afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van de te onderscheiden activa.

Vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Alle overige in de balans opgenomen posten zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Belastingen

De vereniging is niet vennootschapsbelastingplichtig.

7. Toelichting op de balans

(in euro's)

7.1 Vaste activa

Materiële vaste activa

	31 december 2009	31 december 2008
Aanschafwaarde	395.100	226.471
Cumulatieve afschrijvingen	112.104	114.935
Boekwaarde	<u>282.996</u>	<u>111.536</u>

Verloop van de materiële vaste activa in 2009

	Inventaris	Computer hardware	Computer software	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari 2009	33.896	64.492	128.083	226.471
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2009	25.372	52.167	37.396	114.935
Boekwaarde per 1 januari 2009	<u>8.524</u>	<u>12.325</u>	<u>90.687</u>	<u>111.536</u>
Bij : investeringen 2009	96.026	139.258	18.323	253.607
Af : Buitengebruik gesteld in 2009	35.386	49.592	-	84.978
Af: Afschrijvingen 2009	8.910	19.854	47.511	76.275
Bij : cumulatieve afschrijvingen buitengebruik gesteld in 2009	29.514	49.592	-	79.106
Aanschafwaarde per 31 december 2009	<u>94.536</u>	<u>154.158</u>	<u>146.406</u>	<u>395.100</u>
Cum. afschrijvingen per 31 december 2009	<u>4.768</u>	<u>22.429</u>	<u>84.907</u>	<u>112.104</u>
Boekwaarde per 31 december 2009	<u>89.768</u>	<u>131.729</u>	<u>61.499</u>	<u>282.996</u>

In 2009 is voor € 253.607 geïnvesteerd kantoorinventaris en computerapparatuur. Nieuwe servers, nieuwe werkstations, een nieuwe telefooncentrale en ook 30 nieuwe werkplekken. Er is hierbij geïnvesteerd in de mogelijkheden van thuiswerken, energiezuinige computers, maar ook in een flexibel uitbreidbare werkomgeving.

7.2 Vlottende activa

Vorderingen

Gelieerde organisaties

	31 december 2009	31 december 2008
Stichting Internationaal Democratisch Initiatief D66	126.985	94.135
Stichting Beheer Huisvestingsvermogen D66	17.835	215.758
Te verrekenen met fracties	2.980	-
	-----	-----
Saldo	<u>147.800</u>	<u>309.893</u>

Over het gemiddelde saldo is in 2009 en 2008 3,5 % rente berekend.

Voor de vordering op Stichting Internationaal Democratisch Initiatief D66 is, ondanks het negatief eigen vermogen van de Stichting, geen (gedeeltelijke) voorziening getroffen. Dit omdat op basis van de opiniepeilingen en het recente resultaat bij de verkiezingen voor de Gemeenteraad werd ingeschat dat het mogelijk moest zijn om bij de eerstvolgende Tweede Kamerverkiezingen meer Kamerzetels te veroveren. Inmiddels is bekend dat D66 bij de verkiezingen van 9 juni 2010 inderdaad een forse zetelwinst heeft geboekt: van 3 naar 10 Kamerzetels. Dit heeft gevolg voor de subsidieverlening aan de Stichting Internationaal Democratisch Initiatief D66, waardoor de inverdiencapaciteiten toenemen en wordt verwacht dat het negatief eigen vermogen vanaf 2011 kan worden teruggebracht naar een gezond weerstandsniveau en bijpassende aflossingscapaciteit.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

	31 december 2009	31 december 2008
Te ontvangen subsidie over 2009 (2008)	<u>80.529</u>	<u>92.454</u>

De subsidie is gebaseerd op de beschikbare informatie ten tijde van het indienen van de subsidieafrekening en de ontvangen beschikkingen van het Ministerie. De daadwerkelijke subsidie over 2009 is afhankelijk van het landelijk aantal leden van alle politieke partijen en kan derhalve afwijken van het in deze jaarrekening opgenomen bedrag aan subsidie. Een eventueel verschil in de afrekening 2009 zal in 2010 worden verantwoord.

Debiteuren

	31 december 2009	31 december 2008
Debiteuren	14.446	63.744
Af: voorziening vorderingen	1.050	-
	-----	-----
Saldo	<u>13.396</u>	<u>63.744</u>

In het debiteurensaldo van 31 december 2008 is een vordering op het NIMD meegenomen van € 46.167. Dit betrof een vordering over 2007 en 2008, welke in 2009 is ontvangen en verklaart het relatief hoge debiteurensaldo eind 2008.

Overige vorderingen en overlopende activa

	31 december 2009	31 december 2008
Vooruitbetaalde kosten gemeenteraadsverkiezingen	153.567	-
Vooruitbetaalde kosten lokale afdelingen	37.856	16.272
Vooruitbetaalde huurkosten	25.200	-
Vooruitbetaalde congreskosten	17.850	-
Vooruitbetaalde verzekeringspremie	15.509	12.602
Te ontvangen bijdrage trainingen raadsleden	10.800	-
Vooruitbetaalde kosten OV jaarkaarten	10.536	5.271
Vooruitbetaalde kosten automatisering	9.369	-
Depot TNT post	7.560	7.560
Te ontvangen / vooruitbetaalde pensioenpremie	6.199	10.387
Vooruitbetaalde huur kopieermachines	3.827	4.373
Vooruitbetaalde kosten opleiding personeel	3.657	-
Te ontvangen bijdrage congres	2.135	-
Vooruitbetaalde abonnementen	1.080	8.063
Te ontvangen afdracht politiek vertegenwoordigers	950	5.360
Te ontvangen contributies	788	4.236
Te ontvangen rente	92	2.887
Vooruitbetaalde overige kosten	5.336	997
	-----	-----
Saldo	<u>312.311</u>	<u>78.008</u>

Eind 2009 zijn al veel kosten voor de campagne van de Gemeenteraadsverkiezingen van 3 maart 2010 vooruitbetaald of voorgeschoten. Bij elkaar bedraagt dit ruim 60 % van de overlopende activa.

Liquide middelen

	31 december 2009	31 december 2008
Rekening courant banken	103.999	214.010
Kas	1.494	583
	-----	-----
Saldo	<u>105.493</u>	<u>214.593</u>

De liquide middelen staan ter vrije besteding van de vereniging en zijn direct opvraagbaar.

7.3 Eigen Vermogen

Algemene reserve

	2009	2008
Saldo per 1 januari	223.867	204.402
Bestemming resultaat boekjaar	-/- 156.900	19.465
Saldo per 31 december	<u>66.967</u>	<u>223.867</u>

De algemene reserve is vrij beschikbaar.

Bestemmingsreserves

Verkiezingsfonds

	2009	2008
Saldo per 1 januari	103.754	103.754
Bestemming resultaat boekjaar	-	-
Saldo per 31 december	<u>103.754</u>	<u>103.754</u>

Het verkiezingsfonds dient ter dekking van de kosten die samenhangen met de kosten van de komende verkiezingscampagne voor de Tweede Kamer. Toevoegingen en onttrekkingen vinden hoofdzakelijk plaats via de jaarlijkse bestemming van het exploitatieresultaat. De kosten van de campagne voor de verkiezingen van het Europees Parlement in 2009 en de Gemeenteraad in 2010 zullen direct t.l.v. het exploitatie resultaat worden gebracht. De campagnekosten zullen wel apart worden gepresenteerd in de jaarrekening.

Fonds congressen

	2009	2008
Saldo per 1 januari	20.645	20.645
Bestemming resultaat boekjaar	-20.645	-
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>20.645</u>

Het fonds dient ter dekking van de kosten van het afzeggen van een gepland congres, dan wel ter dekking van de kosten van het organiseren van een mogelijk extra congres. Er is besloten deze reserve te laten vrijvallen t.g.v. de algemene reserve. Toevoegingen en onttrekkingen vinden plaats via de jaarlijkse bestemming van het exploitatieresultaat.

7.4 Kortlopende schulden

Gelieerde organisaties

	31 december 2009	31 december 2008
Vereniging Jonge Democraten D66	104.698	60.595
Stichting Kenniscentrum D66	31.824	36.851
Saldo	<u>136.522</u>	<u>97.446</u>

Over het gemiddelde saldo is in 2009 3,5 % rente berekend. In 2008 was dit eveneens 3,5 %.

Crediteuren

	31 december 2009	31 december 2008
Saldo conform crediteurenadministratie	<u>308.691</u>	<u>47.044</u>

Het openstaand saldo aan leveranciers is eind 2009 fors hoger dan het jaar daarvoor. Dat komt voornamelijk door eindfacturen van een paar leveranciers die diensten of producten hebben geleverd voor de campagne van de Gemeenteraad in maart 2010. Te denken valt aan de leveranciers van de nationale en lokale websites (€ 107.000) en de drukker van posters e.a. (€ 14.000). Maar ook wat nakomende inrichtingskosten na de verhuizing verklaren dit toevalsmoment in het crediteurensaldo.

Vooruit ontvangen contributies

	31 december 2009	31 december 2008
Saldo conform ledenadministratie	<u>83.405</u>	<u>102.109</u>

Belastingen

	31 december 2009	31 december 2008
Loonheffing	<u>35.855</u>	<u>32.920</u>

Overige schulden en overlopende passiva

	31 december 2009	31 december 2008
Te betalen afdrachten en regio's	53.714	46.449
Reservering vakantiedagen	44.510	25.000
Reservering vakantiegeld	36.057	24.226
Accountantskosten	30.000	37.578
Te betalen obligatiehouders	23.022	-
Te betalen verzekeringspremie	3.755	5.488
Vooruit ontvangen afdracht politiek vertegenwoordiger	3.269	2.300
Te betalen rente-, bankkosten	1.880	1.254
Te betalen netto lonen	480	-
Administratiekosten	449	826
Te betalen kosten website / aangegane verplichting	-	40.000
Te betalen marketingkosten	-	21.445
Te betalen kosten automatisering	-	15.992
Portikosten	-	6.876
Vooruit ontvangen bijdrage merchandising	-	6.178
Te betalen kosten najaarscongres	-	3.607
Te betalen overige kosten en overlopende passiva	10.195	5.224
Saldo	<u>207.331</u>	<u>242.443</u>

Het is voor de medewerkers van het Landelijk Bureau gezien de grote drukte moeilijk overwerk ontstaan tijdens avonddagdelen of weekenden te corrigeren. Dit overwerk wordt daarom gecompenseerd in vrije dagen. Dit saldo is gedurende 2009 opgelopen tot een kleine € 45.000. Eind 2009 is obligatiehouders van de Stichting Beheer Huisvestingsvermogen D66 de mogelijkheid geboden hun obligatielening te schenken of teruggestort te krijgen na de verkoop van het pand aan de Laan van Meerdervoort 50 begin januari 2010. D66 heeft de schuld in rekening courant overgenomen van de Stichting Beheer Huisvestingsvermogen en heeft dit in januari 2010 daadwerkelijk uitbetaald. Ook de giften zijn in rekening courant verrekend.

7.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Garantiestelling

Ten behoeve van de continuïteit van haar activiteiten is aan de Stichting Internationaal Democratisch Initiatief D66 een garantie afgegeven voor een periode tot en met eind 2010.

De garantiestelling heeft zowel betrekking op het negatieve vermogen van Stichting Internationaal Democratisch Initiatief D66 als de door haar verrichte rechtshandelingen. Ultimo 2009 had deze stichting een negatief eigen vermogen van circa € 67.783 (€ 34.978 eind 2008). Het gezamenlijk streven is er op gericht om in de periode direct na de verkiezingen van de Tweede Kamer een gezonde vermogenspositie te realiseren.

Huurcontracten

Door de vereniging is per 1 oktober 2009 een huurcontract afgesloten voor kantoorruimte aan de Hoge Nieuwstraat 30. Het huurcontract loopt tot en met 30 september 2014 en bedraagt het eerste jaar € 76.800. De huur wordt jaarlijks geïndexeerd met de gemiddelde stijging van het prijspeil. Daarnaast is vergaderruimte gehuurd op het aangrenzende Hoge Nieuwstaat 28. Dit huurcontract is jaarlijks opzegbaar en kent een jaartermijn van € 24.000.

Door de vereniging is een huurcontract afgesloten voor de kopieermachines. De langlopende financiële verplichting is aangegaan tot en met 31 januari 2012 voor een jaarbedrag van € 15.308 dat jaarlijks wordt geïndexeerd. Eind 2009 is de verplichting € 31.890.

8. Toelichting op de rekening van Baten en Lasten

8.1 Baten

Contributies

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Contributies D66 leden	1.041.500	1.473.851	959.710
Contributies Combileden	20.000	44.551	19.741
Contributies voorgaande boekjaren	-	45	12.119
	-----	-----	-----
Saldo	<u>1.061.500</u>	<u>1.518.447</u>	<u>991.570</u>

De stijging van de contributiebatens ten opzichte van de begroting (en 2008) is gerealiseerd door een stijging van het aantal leden met 50 % tot een record van ruim 18.500 leden per 31 december 2009. Ook de verhoging van de minimum contributie per 1 januari 2009, de gedifferentieerde communicatie en een actiever incassobeleid dragen bij aan deze stijging van 53% tot ruim 1,5 miljoen euro. Veel nieuwe leden werden lid in het vierde kwartaal 2009. Bij vrijwel alle nieuwe leden is slechts contributie in rekening gebracht over dit laatste kwartaal. Bij nieuwe leden die medio december 2009 lid zijn geworden is uit coulance over 2009 geen contributie meer in rekening gebracht. Vandaar de verwachting dat de contributieopbrengsten in 2010 nog eens fors zullen toenemen tot bijna 2 miljoen euro.

Subsidie Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Subsidie 2009 regulier	390.000	419.041	-
Subsidie 2008 regulier	-	4.115	404.168
Subsidie 2007 regulier	-	-	3.448
	-----	-----	-----
Totaal subsidie regulier	390.000	423.156	407.616
Subsidie 2009 gemeenteraadsleden	-	8.321	-
	-----	-----	-----
Saldo	<u>390.000</u>	<u>431.477</u>	<u>407.616</u>

In 2009 is door de Tweede Kamer een nieuwe subsidieregeling in het leven geroepen. Deze subsidie is bedoeld voor opleidingen voor raadsleden en lokale bestuurders en de hoogte wordt bepaald door het aantal gekozen raadsleden van D66. De regeling geldt ook in 2010 en de jaren daarna.

Overige baten

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Schenkeningen	100.000	170.726	44.610
Afdracht politiek vertegenwoordigers	56.000	37.050	38.675
Afdracht politiek vertegenwoordigers vorig boekjaar	-	-	-/- 14.910
Saldo	<u>156.000</u>	<u>207.776</u>	<u>68.375</u>

In 2009 zijn twee donatiebrieven verstuurd aan de leden. De eerste brief vroeg om een extra bijdrage aan de campagne voor het Europees Parlement, de tweede om een bijdrage aan het opleidingentraject voor lokale bestuurders. De opbrengst van de eerste brief is verrekend met de kosten van de campagne. In de schenkingen zijn ook de giften meegenomen van de obligatiehouders van de Stichting Beheer Huisvestingvermogen D66, die hebben aangegeven de obligatielening kwijt te schelden na de geplande verkoop van het pand aan de Laan van Meerdervoort 50.

In 2009 zijn geen giften groter dan € 4.537 ontvangen.

8.2 Indirecte verenigingslasten

Salarissen en sociale lasten

Salarissen:

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Brutoloon	400.420	530.402	325.862
Vakantiegeld	31.500	39.970	24.325
Eindejaarsuitkering	21.248	24.455	10.558
Premie verzekering loondoorbetaling bij ziekte	8.000	14.744	12.946
Verjaardagbonus	2.250	2.050	2.100
Uitgekeerde WAO uitkering	-	-/- 1.918	-/- 379
Uitgekeerde vergoeding loondoorbetaling bij ziekte	-	-/- 799	-/- 2.788
Uitzendkrachten / inhuur derden	-/- 900	51.365	56.921
Saldo salarissen	<u>462.518</u>	<u>660.269</u>	<u>429.545</u>

Sociale lasten:	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Sociale lasten	67.960	86.520	52.679
Pensioenpremie	14.280	9.601	16.183
	-----	-----	-----
Saldo sociale lasten	82.240	96.121	68.862
	-----	-----	-----
Saldo salarissen en sociale lasten	<u>544.758</u>	<u>756.390</u>	<u>498.407</u>

Afschrijvingen

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Afschrijving computersoftware	41.220	47.511	37.396
Afschrijving computerhardware	14.000	19.854	7.871
Afschrijving kantoorinrichting	7.261	8.910	5.615
Boekresultaat buiten gebruikstelling	-	5.872	-
Afrondingsverschil door de jaren heen opgebouwd	-	-	-/- 2
	-----	-----	-----
Saldo	<u>62.481</u>	<u>82.147</u>	<u>50.880</u>

Bij de verhuizing van de Laan van Meerdervoort 50 naar de Hoge Nieuwstraat 30 zijn enkele activa vervroegd buitengebruik gesteld. Te denken valt aan de boekwaarde van de alarmcentrale en enkele kantoormeubels. Dit leidt tot een eenmalig boekverlies van € 5.872. Dit verklaart ook het verschil tussen de afschrijvinglast volgens de activastaat en de afschrijvingen in de Staat van Baten en Lasten.

Overige indirecte lasten

Overige personeelskosten:

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Reiskosten woon werkverkeer	6.900	18.555	7.831
Opleidingskosten personeel	12.000	15.157	9.753
Personeelsuitje	1.500	7.909	974
Hotelkosten bij overwerk	-	5.181	3.056
Bloemen en presentjes voor vrijwilligers en personeel	1.200	4.197	2.595
Onkostenvergoeding personeel	2.400	1.437	2.371
Afscheidsrecepties	-	317	2.841
Telefoonkostenvergoeding	960	-	1.575
Arbokosten	1.000	-	180
Overige personeelskosten	-	3.866	63
	-----	-----	-----
Saldo overige personeelskosten	25.960	56.619	31.239

De stijging van de brutolonen en daaraan gerelateerde kosten is het gevolg van een toename van het aantal medewerkers.

De stijging van de opleidingskosten ten opzichte van de begroting is gelegen in managementtrainingen.

Huisvestingskosten:

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Huur gebouw	62.250	64.575	52.500
Inrichtingskosten pand	25.000	9.810	5.369
Energie en water	10.800	8.982	3.625
Onderhoudskosten pand	3.000	2.498	-
Onroerende zaakbelasting en andere heffingen	3.000	1.615	1.726
Beveiliging pand en alarmopvolging	4.000	1.242	1.169
Verzekering pand	2.000	-	-
Overige huisvestingskosten	5.000	3.039	1.917
	-----	-----	-----
Saldo huisvestingskosten	115.050	91.761	66.306

De voorschotnota's voor de energierekening waren gedurende 2007 te hoog opgesteld. Dit leidde tot een forse teruggave in 2008 over de tweede helft van 2007 en leidde daardoor tot feitelijk onterecht lage energielasten in 2008. De lasten over 2009 zijn wel reëel.

Kantoorkosten:

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Onderhoud computerhardware, -software en toner	21.000	39.837	20.125
Portikosten	16.640	22.204	16.471
Kopieerkosten	13.900	17.849	17.415
Briefpapier, visitekaartjes, enveloppen, blanco papier	9.500	11.847	21.237
Telefoonkosten	5.400	8.237	5.694
ADSL verbinding	6.000	8.075	5.572
Kantoorbehoeften	2.400	5.641	4.806
Koffie, thee en huishoudelijke artikelen	2.060	2.667	1.954
Abonnementen	1.700	1.441	2.279
Overige kantoorkosten	2.550	7.292	-/- 274
	-----	-----	-----
Saldo kantoorkosten	81.150	125.090	95.279

De kosten voor onderhoud aan de computerhardware zijn o.a. fors hoger door het technisch sneuvelen van de ruim 5 jaar oude dataserver enkele dagen voor de verhuizing en geplande overschakeling op een nieuwe server. Dit was een kwestie van pech. Ook de aanschaf van software voor marktonderzoek en het verzenden van email nieuwsbrieven zorgde voor extra (niet begrootte) lasten (€ 8.200).

Administratiekosten:

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Accountantskosten	20.000	61.679	59.588
Contributiebriefen en incassokosten	9.500	17.135	18.920
Kosten salarisadministratie	7.700	11.383	9.316
Fondsenwerving	-	11.285	-
Donatiebriefen en acties	-	11.266	6.279
Software leden en financiële administratie	1.500	1.877	6.150
Administratiekosten	-	-	16.010
	-----	-----	-----
Saldo administratiekosten	38.700	114.625	116.263

De administratiekosten zijn fors gedaald, doordat vanaf 1 juni 2008 de financiële administratie intern wordt beheerd.

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	-----	-----	-----
Saldo overige indirecte lasten	<u>260.860</u>	<u>388.095</u>	<u>309.087</u>

8.3 Directe verenigingslasten

Bestuurskosten

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Vaste onkostenvergoeding bestuursleden	17.200	16.415	16.733
Catering vergaderingen bestuur en commissies	1.890	14.716	4.490
Lidmaatschap ELDR, ELF en Liberal International	12.000	12.403	11.892
Huur vergaderruimte vergaderingen bestuur en commissies	1.760	7.456	4.007
Reiskosten binnenland voor bestuur en commissies	9.950	3.543	2.528
Reiskosten bezoek ELDR en ELF		2.988	5.242
E voting		2.666	3.599
Reiskosten bezoek liberale zusterpartijen in Europa		2.657	5.643
Portokosten bij toesturen stemkaarten		1.119	569
Reiskosten bezoek Democraten in Verenigde Staten		-	1.418
Saldo	<u>42.800</u>	<u>63.963</u>	<u>56.121</u>

Congreskosten

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Huur audio, video	48.000	59.408	48.411
Catering congres	-	51.799	21.691
Huur congresruimte	20.000	24.595	15.818
Porti uitnodigingen	2.000	18.251	7.085
Hotelovernachtingen	6.500	15.036	5.404
Drukwerk	7.000	11.933	8.207
Decorbeeld	-	8.304	11.675
Reiskosten	-	779	1.313
Vergoeding sprekers	2.000	249	1.980
Overige congreskosten	2.000	10.279	3.696
Bijdrage door leden	-	-/ 35.490	-/ 20.490
Saldo	<u>87.500</u>	<u>165.143</u>	<u>104.790</u>

Bij de congressen in Rotterdam en Breda werd de avond voorafgaand aan het congres een informatief programma aangeboden aan ruim 100 lokale bestuurders. Om deze vrijwilligers tegemoet te komen in de kosten van overnachting werd een deel van de hotelkosten door de partij betaald. In 2009 is ook geïnvesteerd in decormateriaal voor het congres. Blokken, banieren, een voorzitterstafel en katheders zijn aangeschaft. Onder de overige congreskosten zijn ook de kosten van beveiliging, internetaansluitingen en opslag van congresmaterialen inbegrepen. Ook bloemen en transportkosten vallen hieronder. De inhuur van audio en video was vooral in maart 2009 hoger dan begroot, omdat op het laatste moment extra middelen moesten worden ingehuurd, vanwege de bijzonder grote opkomst.

Opleidingskosten en introductie bijeenkomsten nieuwe leden

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Vergoeding trainer / spreker opleidingen	12.000	106.881	317
Assessments en trainingen	75.000	100.336	-
Huur ruimte	35.000	69.980	11.096
Catering	5.300	30.886	6.130
Huur audio, video	-	11.616	689
Reiskosten	2.900	2.762	345
Overige kosten	2.000	9.146	1.793
Bijdrage door leden	-/- 5.540	-/- 86.465	-/- 7.458
Saldo	<u>126.660</u>	<u>245.142</u>	<u>12.912</u>

In 2009 is voor ruim 500 aspirant raadsleden een training verzorgd. Deze training werd in drie dagdelen gegeven door trainers van Gemeenteraad.nl. Voorafgaand hieraan werd door eigen trainers al ingegaan op de verwachtingen en 5 richtingwijzers. Na selectie onder ruim 220 sollicitanten werden 62 kandidaat wethouders gedurende meerdere weekenden getraind op onderhandelen, wet- en regelgeving, bestuursstijlen, omgang met de media e.a. onderwerpen. Een tweede groep van bij de aanvang 39 aspirant Tweede Kamerleden startte in september, oktober en november met het selectietraject voor de kandidatenlijst van de Tweede Kamer. Van al deze mensen werd een eigen bijdrage gevraagd, welke in mindering is gebracht op de kosten.

Recapitulatie werkelijke kosten 2009:

Opleiding raadsleden	125.943
Opleiding wethouders	51.829
Opleiding 2 ^e kamer	40.128
Opleiding bestuur	18.888
Opleiding overig	8.354
Saldo	<u>245.142</u>

Marketing en communicatie / Ledenblad de Democraat

Marketing en communicatie:

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Vaste kosten website www.d66.nl	18.000	80.028	40.204
Intranetkoppelingen met ledenadministratie	-	23.800	27.256
Ontwerpkosten nieuwe website www.d66.nl	1.400	16.818	53.988
Website voor bestellen artikelen	-	13.923	8.687
Kennismakingsbrochure	9.000	12.586	11.161
Domeinnamen	-	9.671	2.309
Verkiezingsprogramma	-	9.393	-
Flyers	-	6.109	42.627
Ontwerpkosten nieuwe huisstijl	-	6.090	38.521
Digitale nieuwsbrieven	3.600	5.680	3.484
Google advertenties	-	4.290	3.475
Ledenwerfacties	-	3.199	6.294
Uitzending zendtijd politieke partijen	4.800	2.917	2.912
Jassen & jacks	-	2.004	-
Maken nieuwe film zendtijd politieke partijen	11.950	1.780	15.745
Vaste kosten websites partijprominenten	-	-437	203
Vlaggen	3.000	-	4.289
T-shirts en polo shirts	-	-	3.046
Overige merchandising	9.394	8.980	7.785
Verkocht merchandising	-	-/- 2.275	-/- 2.652
Bijdrage lokale fractie aan website d66.nl	-	-/- 2.499	-
Bijdrage fractie Europees parlement aan website d66.nl	-	-/- 3.678	-
Bijdrage Tweede Kamer fractie aan website d66.nl	-/- 12.000	-/- 42.765	-/- 30.000
	-----	-----	-----
Saldo marketing en communicatie	49.144	155.614	239.334

Onder de vaste kosten van de landelijke website zijn o.a. inbegrepen de reguliere kosten voor de huur van de webserver, de monitoring daarvan, de ondersteuning van onze webbeheerders bij de bouw van aanmeldformulieren en nieuwsbrieven, maar ook de hosting van ruim 1000 domeinnamen, nog veel meer mailadressen en programma's als readspeaker e.d.

De kosten voor intranetkoppelingen zijn gekoppeld aan het aantal leden en borgen de wekelijkse informatiestroom richting de afdelingssecretarissen, de evoting en informatie uitwisseling tussen leden en Landelijk Bureau.

De website voor het bestellen van artikelen is gedurende 2009 fors vernieuwd met het oog op de Gemeenteraadsverkiezingen van 2010. Het regelt de logistieke afhandeling van flyers, posters en merchandising.

Ledenblad de Democraat:

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Drukwerk	24.000	39.795	25.238
Distributie	17.000	23.073	14.668
Ontwerp	8.000	14.280	19.928
Redactie	5.000	1.704	-
Fotografie	4.000	1.018	4.905
Advertentieopbrengsten	-	-/- 4.500	-
Overige opbrengsten	-	-/- 3.205	-
	-----	-----	-----
Saldo ledenblad de Democraat	58.000	72.165	64.739

In 2009 werden 3 Democraten uitgebracht. In 2008 waren dit er twee.

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	-----	-----	-----
Saldo marketing en communicatie / ledenblad de Democraat	<u>107.144</u>	<u>227.779</u>	<u>304.073</u>

Regio's en afdelingen

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Lokale en regionale websites	66.000	114.454	48.376
Afdrachten afdelingen	38.000	78.403	55.463
Afdrachten regio's	19.000	45.465	27.407
Activiteiten aan de basis	12.000	11.411	8.917
Giften middels niet gedeclareerde onkosten	-	6.781	-
Bankkosten afdelingen en regio's	4.000	3.855	7.627
Platforms, thema-afdelingen en debatbijeenkomsten	4.800	3.635	-/ 813
Bijdrage lokale marketingacties	-	2.462	-
Handboek besturen	-	847	3.325
Incidentele baten en lasten bij opheffing afdelingen	-	42	1.929
Bijdrage afdelingen en regio's in kosten website	-	-/ 29.875	-
Saldo	<u>143.800</u>	<u>237.480</u>	<u>152.231</u>

In 2009 is fors geïnvesteerd in nieuwe websites voor ruim 200 afdelingen. De websites zijn geschikt voor het werken met filmpjes, gekoppeld aan de RSS feeds van de landelijke website en zeer gebruikersvriendelijk. Aan de tientallen webbeheerders zijn trainingen gegeven. Vanaf 2010 betalen de afdelingen met gekozen raadsleden een bijdrage voor het gebruik van de website.

In 2009 zijn tal van d66 afdelingen gereactiveerd en is ook het aantal leden fors toegenomen. Dit leidt tot hogere afdrachten aan afdelingen en regio's dan begroot. De actieve afdelingen ontvingen over 2008 € 5 per betalend lid en de regio's € 2,50 per betalend lid. De bijdrage staat ter vrije beschikking aan de besturen van de afdelingen en regio's.

Gelieerde organisaties

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Bijdrage Stichting Internationaal Democratisch Initiatief D66	15.000	35.506	15.000
Bijdrage Stichting Kenniscentrum	-	29.303	-
Bijdrage vereniging Jonge Democraten	7.500	8.057	17.500
Bijdrage NIMD	-	-	3.150
Saldo	<u>22.500</u>	<u>72.866</u>	<u>35.650</u>

Voor de zomer van 2009 besloot het Landelijk Bestuur de bijdrage aan de Stichting Internationaal Democratisch Initiatief te verhogen, zodat een fulltime international officer kon worden aangetrokken. Ook werd besloten een extra medewerker in dienst te nemen bij het Kenniscentrum, ter ondersteuning van de programmawerkgroepen. Aangezien de begroting van het Kenniscentrum over 2009 af sloot met een negatief resultaat, werd besloten dat D66 deze extra kosten voor haar rekening zou nemen.

Doorbelaat aan belendingen

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Salarissen, sociale lasten en pensioenlasten extern personeel	165.498	128.352	181.263
Doorbelaat aan fractie van Provinciale Staten	-/- 80.146	-/- 111.882	-/- 83.056
Doorbelaat aan NIMD	-/- 82.544	-/- 42.472	-/- 70.697
Doorbelaaste overheadkosten aan Stichting Kenniscentrum	-/- 40.000	-/- 40.000	-/- 38.000
Doorbelaaste overheadkosten aan Stichting IDI	-/- 19.000	-/- 19.000	-/- 19.000
Doorbelaaste overheadkosten aan Jonge Democraten	-/- 12.350	-/- 12.350	-/- 12.350
Doorbelaat aan fractie Eerste Kamer	-/- 3.000	-/- 5.880	-/- 5.375
Doorbelaat aan fractie Europees Parlement	-	-/- 1.985	-/- 19.769
Doorbelaaste overheadkosten aan SHV	-/- 7.600	-	-
	-----	-----	-----
Saldo	<u>-/- 79.142</u>	<u>-/- 105.217</u>	<u>-/- 66.984</u>

8.4 Buitengewone baten en lasten

Campagnes

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Campagne Europees Parlement	200.896	188.132	-
Campagne gemeenteraadsverkiezingen	3.546	13.285	-
	-----	-----	-----
Saldo	<u>204.442</u>	<u>201.417</u>	<u>0</u>

Onder de campagnekosten voor de Gemeenteraadsverkiezingen zijn slechts die kosten meegenomen die te maken hebben met het opleiden van de lokale bestuursleden voor die aankomend campagne. De overige campagnelasten worden genomen in het jaar van de verkiezingen; zijnde maart 2010.

8.5 Financiële baten en lasten

	2009	2009	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Bankkosten	5.000	4.695	4.625
Rente over r/c gelieerde organisaties	-	3.696	-/- 493
Overige rente	-	426	-/- 478
Rente bank	-	-/- 435	-/- 2.970
Rente over lening Stichting Huisvestingsvermogen	-/- 4.700	-/- 8.342	-/- 9.755
	-----	-----	-----
Saldo	<u>300</u>	<u>40</u>	<u>-/- 9.071</u>

9. Overige gegevens

Bestemming resultaat

Het negatieve resultaat van € 177.545 is vooruitlopend op de goedkeuring door het congres onttrokken aan de algemene reserve (€ 156.900) en de bestemmingsreserve fonds congressen (€ 20.645).

Aantal leden

Het aantal leden bedraagt eind 2009 in totaal 20.145. Voor de bepaling van de subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties komen alleen die leden in aanmerking die op 1 januari 2009 al lid waren en hun contributie in 2009 hebben betaald. Dit aantal leden bedraagt per 1 januari 2009 in totaal 11.604. Dit aantal zal naar verwachting in 2010 nog verder groeien.

Gebeurtenissen na balansdatum

Bij de Tweede Kamerverkiezingen van juni 2010 hebben de Democraten 66 10 Kamerzetels behaald. Dit heeft een toename van de subsidieverlening vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties tot gevolg.